



Toscana's vackraste LANTGODS

På en av de böljande kullarna söder om Florens ligger en av Italiens få privatägda Medicivillor. Här driver Diletta Malenchini en verksamhet som bygger på både historia och framtid.

Text och foto JOHN WERICH



FLOTT NÄRA FLORENS

Villa Medicea di Lilliano ligger i Grassano, 14 kilometer söder om Florens. Här finns lägenheter och hus att hyra, för mellan två och tjugo personer, liksom olika festlokaler för evenemang. På gården finns en gårdsbutik med vin, olivolja och säsongens grönsaker. Mer information, www.medicivilla.com.

Solen skiner in i entréhallen som förbinder innergården med trädgården.

Vänster sida: Den kringbyggda innergården domineras av en fontän fylld med egyptisk papyrus. I förgrunden ett kar för vattning av hästar.



LANTLIG ELITBOSTAD

En villa är ett stilfullt lantgods med imponerande huvudbyggnad, elegant trädgård och tillräckligt stora odlingar för att kunna försörja gården och det folk som bor där. Ordet villa kommer ursprungligen från romartiden, med betydelsen lantresidens för eliten. Under renässansen återupptogs uttrycket av familjen Medici och andra framstående familjer.



»Det är med stor respekt för egendomens fantastiska historia vi arbetar här«

Villans strama fasad med sina två torn påminner om dess ursprung som befäst vaktorn.

Vägen till Grassina, en dryg mil från Florens, är häpnadsväckande vacker. Mellan cypressklädda kullar slingrar smala små vägar omgärdade av stenmurar, där ståtliga grindar emellanåt signalerar att det finns allt att upptäcka. Efter ett avtag, in på en om möjligt snävare väg, är målet nått – den närmast stenborgsliknande Villa Medicea di Lilliano.

Den imponerande träporten öppnas av Diletta Malenchini, Lillianos nuvarande ägare som med fast hand och en fot i historien driver familjegården mot framtiden.

– Det är med stor respekt för egendomens fantastiska historia vi arbetar här på gården, säger Diletta och visar in på den kringbyggda gården, där känslan av att ha hamnat i en helt annan tid infinner sig.

I centrum står en porlande fontän, på alla sidor omgiven av prunkande rabatter samt planteringar med buskar och träd. Dessutom två väldiga ramper som leder till en gigantisk takterrass med hisnande utsikt över olivlundar,

vinodlingar, kyrktorn och inte minst ett, ur det här perspektivet, pyttelitet Florens nere i dalen.

MEN DET ÄR DÄR ALLTING börjar, i staden som betraktas som den moderna konstens och kulturens vagga, och där konstnärer som Michelangelo, Da Vinci och Botticelli hittade en grogrund för sitt skapande. Eller där arkitekter som Leon Battista Alberti, Giorgio Vasari och Ghiotto ritade några av västvärldens främsta byggnader, medan författare som Dante Alighieri och Giovanni Boccaccio fann inspiration till sina alster.

Det var många omständigheter som gjorde Florens till en gynnsam plats för konst och kultur. Dels den lönsamma handeln med ull och siden, dels det strategiska läget. Men den viktigaste faktorn var utan tvekan familjen Medici, en bankirfamilj som skapade en ofantlig förmögenhet under den tidiga renässansen. Med rikedomarna kom makt, och det dröjde inte länge innan familjen blev ledare över stadsrepubliken Florens. Med tiden tog de över fullständigt, >



Tid för förmiddagskaffe på terrassen.



De fantastiska kineserierna har aldrig renoverats.

Freskerna är liksom möblemanget i original från 1700-talet.



Det kinesiska förmaket med ett majolikagolv tillverkat i Florens.



Ägarinnan Diletta Malenchini med Eric Veroliemeulen, vd för gården.

gjorde sig till storhertigar över Toscana och lade såväl Pisa och Lucca som Siena under sig.

Samtidigt hade familjen ett stort konstintresse, varför de agerade konstmecenater och lade stora summor på att stödja de konstnärer och författare som verkade i området.

SJÄLVKLART BEHÖVDE familjen komma undan den stekheta staden under sommaren, och likt andra välbärgade Florensfamiljer hade Medicis familjegrenar ståtliga villor på de omgivande kullarna. Och ett av dessa stenhus, med vackra trädgårdar och omgivningar i form av olivlundar, vinfält och ekskogar, är alltså det än i dag privatägda Villa Medici di Lilliano.

– I dag ägs de allra flesta av villorna av staten, och flera av Medicivillorna hamnade nyligen på Unescos världsarvslista, berättar Diletta medan hon leder oss in i den genomgående entréhallen där ett par franska glasdörrar släpper in ljus som låter rummets fantastiska 1600-talsfresker bada i förmiddagssol.

På andra sidan entréhallen väntar en terrass

med inbjudande utsikt och möblemanget, och över en kanna te och pinfärskas kakor redogör Diletta Malenchini för Lillianos historia.

– Ursprunget är ett vaktorn från 1000-talet, först under renässansen omvandlades det till en troligen ganska enkel lantgård, men med mycket jordbruksmark. 1646 hamnade den i händerna på storhertig Ferdinand II, som också drev jordbruk här.

Under den senare delen av 1600-talet bestämde sig familjen Medici, då under ledning av Cosimo III, att de ville använda platsen. Hur de kom över Lilliano förtäljer inte historien, men klart är att Cosimo gav villan till sin bror, kardinalen Francesco Maria, som lät göra en omfattande renovering och utbyggnad. Häpnadsväckande nog gifte sig kardinalen, enligt historien i syfte att få till lite arvingar, men försöken misslyckades och slutligen såldes villan för att täcka en herrans massa skulder. Efter att under en tid ha ägts av kyrkan köptes Lilliano år 1830 av familjen Malenchini, som alltså äger villan än idag. >



uthyrning av flera elegant renoverade lägenheter. Villan går även att hyra för event, bröllop och fester. På gården produceras olivolja, vin och grönsaker som säljs i gårdsbutiken och till restauranger runt om i Florens. www.medicivilla.com

I ett förmak står en iögonfallande soffgrupp klädd i sidentyg från Antico Setificio Fiorentino i Florens. Spegeln är venetiansk.

»Vi ville skapa en elegant modern stil utan att förlora den toskanska känslan«



Citronträden ska snart ställas in för vinterförvaring i limonaian.



Grindarna leder ut från trädgården mot de stora olivlundarna.

– Ombyggnaden på 1600-talet gav villan dess arkitektoniska prägel, menar Diletta Malenchini som också berättar att byggnaden var helt perfekt för överdådiga fester.

– Bland annat höll Fredrik IV, kung av Danmark, hov här i början av 1700-talet med såväl storstilade baler som jaktutställningar.

Just detta har Diletta tagit fasta på, och i dag är en del av verksamheten inriktad på festligheter av olika slag. Som exempel kan orangeriet, eller limonaian, från 1600-talet härbärgera inte bara de jättelika citronträd i terrakottakrukor som vintertid baxas inomhus, utan även 300 sittande gäster. Dessutom har såväl torkloftet för säd som de gamla storköken gjorts om till festlokaler som kan hyras för bröllop och andra evenemang. Under de senaste åren har också flera av egendomens utgårdar renoverats och ställts i ordning till exklusiva uthyrningslägenheter och hus.

– Vi har tagit hjälp av den argentinska delen av familjen, bland annat arkitekten Fernando Malenchini som har hjälpt till att skapa en

elegant och modern stil, men utan att förlora den toskanska känslan.

Ytterligare delar i verksamheten är den vin- och olivoljeproduktion som pågått på Villa Medicea di Lilliano i flera hundra år. Även i detta är Diletta mycket engagerad, och hon visar gärna upp vinkällarna som ligger under själva villan. Här lagras chiantivinet i stora ekfat, medan olja från tusentals olivträd vilar i enorma terrakottakrus.

Slutligen visas vi runt i villans salar och salonger, där Diletta's mamma har skapat ett varmt och personligt hem med vackra antikviteter. Själva huserar Diletta och hennes barn i en av flygelbyggnaderna, som är renoverad och inredd i lite modernare stil.

– Det är ljuvligt att få bo och arbeta i en historisk miljö och samtidigt göra den till en aktiv och levande plats, säger Diletta Malenchini. Och med tanke på att Florens ligger så nära, och lockar kulturintresserade människor från hela världen, har vi alla möjligheter att få dela denna fantastiska plats med väldigt många. □



Oljekällaren med terrakottakrus som olivoljan traditionellt förvarades i.